

[היות וצריך הוא – כשנטמא – לסתור את ימי נזירותו שכבר מנה קודם שנטמא, ולהתחיל למנותה מחדש], דהרי אמר רחמנא: "וכי ימות מת עליו וגו'. והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו" –

לכן: התם הוא – גבי נזיר טמא – כיון שהוא חושש⁽²⁾ דילמא מתוך שארכו לו הימים אתי למיעבר על נזירותיה [שמא יעבור על נזרו], לכן תוהה הוא על שקיבל

עבירה היא], ואיך אמרינן ליה נאה [איך אנו קוראים אותו "נאה"]?!⁽¹⁰⁾

א-ג ומשינן: אין, אכן מן הראוי לקרותו "נאה", כי אין זו עבירה –

דאפילו לרבי אלעזר הקפר, (1) דאמר: נזיר חוטא הוא –

הני מילי גבי נזיר טמא, דאיירי דבעי מיסתר

2. א. משמעות לשון הגמרא לפי פשוטה [ולא על דרך שנתבאר בפנים] היא: שבנזיר טמא אנו חוששים שמא יעבור על נזירותו ולכן חוטא הוא; אלא שהתוספות לא פירשו את הגמרא כפשוטה, וכנראה הוקשה להם, כיון שהפסוק הרי עוסק במי שמת עלין מת בפתע פתאם, והוא היה אנוס בדבר, אם כן אי אפשר לקרותו חוטא ואף שיש לחוש שמא יעבור על נזירותו, כי מה היה לו לעשות.

ופירשו התוספות: "אבל נזיר טמא רחמנא קרייה חוטא, לפי שהוא סותר את נזרו, וצריך לחזור לנזירותו, וכבד בעיניו המעשה ותוהה על הראשונות", ועל דרך פירושם נתבאר בפנים שהוא חושש שמא יעבור על נזרו, וראה "ארזי הלבנון" אות כז.

ואולם לא ביארו התוספות מה בכך שהוא תוהה על הראשונות, וכנראה כוונתם למה שאמרו לקמן ד ב, "אמר שמעון הצדיק – שהיה כהן גדול – מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא", ופירשו שם התוספות: "אשם נזיר היה קשה בעיניו לאוכלו לפי שאינו בא אלא בנזיר שנטמא, וכיון שנטמא היה דואג פן מתחרט על נדרו שהימים הראשונים נופלין, ומביא חולין בעזרה", וראה מה שנתבאר שם בהערה באריכות.

ב. תמהו התוספות: דבעלמא אייתי לרבי

למה חילק אותם התנא, והרי שתיהן מדין "ידות" הן?! ולפי זה מבואר, כי אין דינם שוה, שהאומר: "אהא" אינו נזיר אלא דוקא בנזיר עובר לפניו, ואילו "אהא נאה" אינו נזיר אלא בדוקא שהיה תפוס בשערו, עד כאן תוכן דבריהם.

ומה שכתבו התוספות בלשונם "דהכא דבור שלם קאמר אהא נאה" ומשמע שאינו "יד" אינו מוכן, שרי זה סותר את סוף דבריהם שכתבו ד"אהא נאה" הוא מדין "ידות", ואם כן אינו דיבור שלם.

10. ברא"ש מבואר, שקושיית הגמרא היתה על פי המשנה בנדרים ט א: "כנדרי רשעים נדר, בנזיר", והיינו שאם היה נזיר עובר לפניו, ואמר: "כנדרי רשעים הריני" הרי הוא נזיר משום שהרשעים דרכם לידור בנזירות.

1. דברי רבי אלעזר הקפר הם בברייתא שהובאה בגמרא לקמן יט א: רבי אלעזר הקפר ברבי אומר: מה תלמוד לומר בקרבן נזיר טמא: "[ועשה הכהן אחד לחטאת ואחד לעולה] וכפר עליו מאשר חטא על הנפש", וכי באיזו נפש חטא זה, אלא שציער עצמו מן היין, וקל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר [שמקבל עליו תענית] על אחת כמה וכמה".